

مِسْنَاتُ الْقِرْبَةِ

صَرَاحَةٌ ١٣٢٦

دُرْسَادَتْهُ بَلْ عَالَىٰ
صَوْصَهُ بَلْ دَنْدَهُ

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دنیا باحت هفته‌انجیز رساله در

دُرْسَادَتْهُ نسخه‌ی ۵ پَارَهُور

قیرلدن مقوا بورو ایله کوندریا رسه سنوی
۲۰ فروش فضلہ آئیز
دُرْسَادَتْهُ بُوسته ایله کوندریا رسه ولایات بدی اخداوندوه

مُؤْسَسَهُ : ابوالعلاء ذین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه‌ی ایکی	الی آیانی	دُرْسَادَتْهُ	ولاپانده	مَدَّلَكَ اجنیبه‌هه
۶۰	۰	۶۰	۸۰	۴۰
۴۰	۰	۴۰	۸۰	۴۰
۴۰	۰	۴۰	۸۰	۴۰

ایکنجی جملہ

۲۸ جادی الاول ۱۳۲۷ پنجشنبه ۴ حزیران ۱۹۴۵

عدد : ۴۱

ارباب استقامتك مسعودی

استقامت وعفت اربابی حقلرنده امر محقق اولان احراز سعادت دارین بیانه دائی آیات و احادیث پک چوقدر . بالخاصه « حم » سجدہ سوره‌سندہ کی شو آیت جلیله تبشيرات عظیمه‌ی محتوی اولمغه بومقاله‌منه اساس اتخاذ او لوندی : استعید بالله (ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتزل عليهم الملائكة ان لا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجهة التي

کنتم توعدون) معنای شریفی :

(ان الذين قالوا ربنا الله) على التحقيق اول کیمسه‌لرکه ربیز ، سربی حقيقة و خالقمعز ، مدبر کام امور من الجنة الله عظیم الشاندر دیدیلر ، اقرار ربویت و وحدانیتله ابودیتلرینی اعتراف ایتدیلر (ثم استقاموا) بونکله برابر بو اقرارک مقتضاسنه رعایت ، وظائف دینیه‌نک جمله‌سنہ مبادرت ایلیلر (تتزل عليهم الملائكة) مهمات دینیه و دنیویه‌ی هر زمانه امداد و معاونت ایچون اوزرلرینه ملائکه کرام تنزل ایدر لدی‌الاقضا یانلرینه ملکلر کلکلر قلب‌لرینه الهام خیر ایدر ، هر درلو معاونتده بولونورلر .

(ربنا الله) ترکیب شریفی « صدیق زید » عباره‌سی کی تخصیص افاده ایدر . بناءً عليه مفاد کلام « ربیز بالکنز الله ذوالجلالدر . آندن باشقة معبودمن یوقدر » دیک اولور . (رب) اسم جلیلی فی الاصل تربیه یعنی هر شیئی قابلیته کوره مرتبه کالنه ایصال معناسنه مصدر ایسده شو وصفک على وجه الکمال ذات الوهیت سیحانیه تحقق ایقسنہ بناءً اسم اولهرق جناب باری تعالیه اطلاق اولمقدده در .

تربیه صفت الهیه‌سندہ خلق و ایجاد ، ابقاء وجود و محافظه نظام

داخلدر . چونکه برشیئی کمال لائقه ایصال ایمک او جه اوی وار ایمکه ، وجودینی ادامه ایله هر درلو مواني ازالیه وابسته‌در ، زیرا حال عدمده قلان یاخود عدمحاله تحول ایدن شیئی کاله ایصال قابل دکلدر . حتی بوکا بناءً (رب العالمین) تبیر شریفی (خالق العالمین) تبیرندن ابلغ واشمل اولوب جناب حقک جمیع محمد و ائمیه‌یه استحقاق الهیی اشبو وصف جلیل ایله توضیح و تعلیل بیورلشدیر . [۱]

(ثم استقاموا) قول کریمی ده اقرار واقعک مقتضاسنه تمامارعایت اوامر الهیه دائرسندہ سی و حرکت لزوم ووجوبه دلات ایمکده‌در . فقط هر خصوصده استقامتی کوزه‌دهرک بحق ایفسای وظائف اقرار وحدانیت نسبه پک زیاده حائز صعوبت اولمندیه مبنی تراخی في الرتبه اشعار ایدن « ثم » کلکسیله ماقبلنه عطف اولونمشدیر . في الحقيقة حق وصوابی اعتراف ارباب بصیرت ونظر نزدنده کوچ برشی دکلدر . لکن دائمابونقطه‌ده ثبات ایله قولک فعل ایله تأییدیه مونقیت ، افراط و تفریطدن کایانی مجازات هر صاحب ادراکه میسر اولیان خصائی نادردند معدوددر .

مقاله سالفه‌ده وصف استقامتک اهمیت فوق العاده‌سی بابنده‌مدار استنادمن اولان (فاستقم کاما رس) نظم جلیلانک محتوی اولدینی (ولا تطغوا) ایله آنی تدقیب ایدن (ولا ترکنوا الى الذين ظلموا فتمسکم النار) آیت کریمی استقامت فی الدین وظیفه عالیه‌سی اخلال ایدن ایکی خصلت ردیه‌دن تشریح محاذیر ایله بزی اکیداً و شدیداً زجر ایمکده‌در . اوندرک بری طغیان و تجاوز حددرکه وظیفه خارجه

[۱] سوره فاتحه تفسیریه مراجعت

مۇمنلۇر اعتقادە دائىر طوغرى سوزلىرىنى ھەر خصوصىدە التزام استقامتىله تائىيد ايتىدىلەر ، نەنس اقراىدىن صاقىندىلەر . فقط بۇ افادە دىن آكلاشتىلمەسونكە استقامت اھلى اوْلمق اىچجۇن انسان لايىخىطى اوْلمق ، ھەر دىرلو شەھەر و خطىدان مصون قالمق شرط قىلىپور . خاير ! بۇ اشتراطە هېيچ بىر دليل شرعى مساعد ذکل در . بۇ اذعامىزى يىنه مشار إلە حضرتلىرىنىڭ كلام دىكىرلىرىلە اثبات ايدەپىلىرىز : شو يىلەكە بىر كون خليفة مشار إلە بۇ آيت جىلىلەبى تلاوت ايلە حضارە خطاباً (ماققولۇن فىها) يىعنى بۇ آيتىڭ حاوى اوْلدىنى (ثم استقاموا) قول كرەمىنى نىھال تفسير ايدىرسكىز بىوردى . او نىلر (لم ينبعوا) اصلاً كىناه ايشلىمدىلەر دېمك اوْلمىلىدر، دىدىلەر . بىوردى كە (حملتم الامر على اشده) اىص استقامتى الله كوج احتمالە حمل ايتدىكىز . بىنجه (لم يرجعوا عن الحق الى عبادة الا وثنان) دىيە تفسير او لونمالىدەر . يىعنى دېنىدە ثبات ايلە احکامنى كۈزىتىدىلەر . پىپەستلىكە رجوع ايمدىلەر . حقدىن آيرىلمادىلەر . بۇنى ما بعدى وار مۇيد احادىث و آثار چو قدر .

مناجاتی اسماعیل هنفی

از کلیز م لایش قلندرن متفق الیاس جون ولکنسون کیب طرفندر تألف
او آنان « تاریخ اشعار عثمانیه » نام اثر فیضدارلک احتوا ایلدیکی اشعار عثمانیه ترجمہ لریندک
اصلار نی جامع اولاق او زرہ تنظیم و ترتیب نه اهتنا اولان واخیراً نسخه سی رساله من
نامنه اهدا و انحصار ایدیان اثر کزیندک مؤلفی ادوار برون جانبندن و نوع
بولان طب او زریه مکتب حقیق عثمانی ماذونلرندن و که عبریج دار الفنونی
Master of Arts عنوان علمی اربابندن و انگلتر نک جمیت آسیاییه ملوکه ی
اهنگسندن خلیل خالد بک افندی طرفندن اثر و مؤلف حقنده بعض خاطرات
و ملاحظات دائر فله آنان مقدمه بدیمه نک فیض ادبیه منه و تعمیم فائده منه بناء
روحه آنی نقل و درجی مناسب کورلشدرا :

معلومات بشریه نک هر هانگی شعبه سنه عاًد او لورسه اولسون وجوده کتیريلن آثار قلمیه يه انگلیز لسانده «ادبیات» تسمیه سی جائزدر : ادبیات تاریخیه ، ادبیات سیاسیه ، ادبیات فیه کی . بزرده «ادبیات» کلمه سنک معنایی پک محدود در؛ یالکن آثار شعریه يه ادبیات اطلاق ایدیورز . فی الحقيقة فقه کی ، تاریخ کی مباحثه متعلق بعض آثار محرره استشنا ایدیلیرسه لسانزده یارم عصر اول لرینه کانجه يه قدر آثار منظومه دن باشقة ادبیات نامنه بالی باشلي مدونات و قو عه کلمه مشدر . بناءً عليه ادبیات عثمانیه نک تاریخنی یازمق ایستهین بر محرر آثار منظومه دن ماعدا موضوع بحث ایده جك شیلره پک ده تصادف ایمه عن . ادبیات عثمانیه نک اک مفصل واک مدققانه تاریخی انگلیز لسانده

«A HISTORY OF OTTOMAN POETRY»

یعنی « اشعار عثمانیه تاریخی » تسمیه اولو نمی‌شود . ایشته مقدمه‌سی
یاز مقلتم لطفاً تکلیف اولو نان بو جلد اشعار عثمانیه تاریخنک بوندن
اولکی جمله‌رندہ ذکر لری بچن و ترجمه‌لری اجرا ایدیلن ابیاتک
اصللرینی حاوی در . اشعار عثمانیه تاریخنک مؤلفی اولان « کیپ » ک
نامنی عثمانلی اصحاب قلمنک هان کافه‌سی طانیر . بوداًتی عثمانلی ادبائسه

چىقەق واولى الامراك مىشروع امىرىئە قارشى طورمۇق ، كىندىلىرىنە مودۇع و ئۆلۈنچە داخىلەدە بولۇنچى بونىدە داخىلدر . بۇنىڭ نەدرجە بادىء مضرت و باعث مسئۇلىت اوله جىنى وارستە اىضا حىز .

دىكىرى دە ئاتىلىرى رىكۈندۈر كە تفسىر كىشىفىدە بىيان اولىنىيەن اوزرا ئىتىك ظلم اولان كىسانىڭ هوالىرىنە متابىت ، بلا ضرورە كىندىلىرىلە مجالسە ومصاحبىت ، ارتىكاب مداھىئە اىلە جىلب رضالىرىنە ورغبت ، دعا واحترام اىلە اظهار محبىت ، حتى شكل و قيافىتىدا التزام مشاھىت بىلە بوجۇرمۇك مىشمۇلا تىئەندەر . چۈنکە تحرىم بىورىلان « رىكۈن » مېل يىسىر ، في الجمله تىمايدىن عبارتىدر . باشقە صورتىلە ئاتىلىرىنە ئىتىك بالفعل ئاتىلىرىنە ئاشتراك ، زىمرە ئاطالىمىنە ئىتحافى دىيدىك اوله جىنى امىرى ئاشكارىدە .

تفسیر جلیل مذکورده مرسوی اولدینگی اوزره، خلفای عباسیدن
حائز عرفان بر ذات ائمای صلاتده امامک بوآیتی تلاوت ایتمسیله
متاثراً دوشوب بایلش، بعد الافقه استفسار کیفیت ایدلسی اوزرینه
« ظالم‌ره ادنی صرتیه میل ایدنلو ہو وجہاہ مستحق عقوبت اولورلر
ایسه بزم کی ایقاع ظلمه جرء تیاب اولا اندرک نه درجه دوچار عقاب
اوله جقلرینی ملاحظه ایتمد، بوندن طولایی استیلای دهشت ایله
سهوش اولدم » چوانی ویرمش ایدی.

سیفیان ثوری رح دیبورلرمش که جهنهده غایت شدتلى بروادى
واردر — کە «ویل» نامىلە معروف وادى اولە جق — او را دە ئازىزلىشى
شتاتب ايدن عالما مذب قلنە جقىدر . بىر حديث شرىيغىدە (من دعا ئاظالم
بالبقاء فقد احب ان يعصى الله في ارضه) بىر لىشىدر . يۇنى ھىر شخص
ظالمك بىقاسىنە دعا ايدن كىمسە يېرىزىنە جناب الله قارشى دوام عصيائىنە
محبىت ايمش اولور « بوايىسى شائىئە استىخالله نظرأ كفره ياقىن
ر خطا در » اھ .

ایشته اغراض فاسدہ سائقه سیاہ ارباب نفاق و شقاویک بی محابا اعتیاد
ایلدکاری بوایکی خصلت ردیئه — کہہ برینک شعبات متنو عہسنہ نہایت
پوقدر — تمامًا اور تہ دن قالق مادجہ، تصحیح اخلاق لفہ هو اپرستا نہ
حرکت لر القا ایدل ملک جو مستقیمانہ ایش کورمک، منافع ملیہ تعقیب ایدل ملک
قابل اولمیہ جنی شو آیت کریمہ دلزدہ مستبان اول مقدمہ در . [نصل کہ امام
حسن بصری بر دفعہ بو آیت لری تلاوت ایله « دقت ایدیکن کہ جناب
باری دین حقی، استقامت مفروضہ بی ایکی « لا » آرہ سنہ وضع ایلسدر «
بیوردی . یعنی (لا تطغو) ایله (لا ترکنوا) صیغہ لرینک مقتضاسنہ
مراعی اولیان کیمسہ دیندن، استقامت دن بحث ایمسون دیک ایسندی . [

(ثم استقاموا) نظم کریمی صاحب کشاف (ثم ثبتوا على الاقرار
ومقتضياته) عباره سیله تفسیر ایتمشدیر ؛ اعتراف و خدایتندن صوکرا
شو اقراری محافظه ایله مقتضیاتی ، دین اسلامک آمر بولندیغی و ظائف
عدل ودادک کافه سی التزام ایتدیلر ، صراط مستقیمدن آیرلما دیلر
دیمک اولور . نصل که جناب صدیق اکبر ، یار غار پیامبر اند من مقام
تفسرده (استقاموا فعلاً کا استقاموا قولًا) بیور مشلر در . یعنی